

تشکیل کارگروه مشترک بررسی و رفع مشکلات رفع تعهد ارزی در آذربایجان شرقی

جلسه مشترک مدیران استانی بانک‌ها، مسئولان دولتی، نمایندگان دستگاه قضایی، دستگاه‌های نظارتی و نمایندگان اتاق تبریز با محوریت ایجاد وحدت رویه در اجرای مقررات ارزی و بررسی مشکلات رفع تعهد ارزی، برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست با تأکید بر اهمیت نقش اتاق در اقتصاد استان و سهم بیش از ۹۰ درصدی بخش خصوصی در اقتصاد آذربایجان شرقی گفت ضروری است بررسی کنیم این مشکل چگونه باید طرح و پیگیری شود. دولت، بخش خصوصی و همه در یک کشتی هستیم و عدم توجه به حل مشکلات، آسیب دیدن همه بخش‌ها، اقتصاد عمیقاً شکنجه خواهد شد، از حمله، تعدد اشتغال، کارگاه‌ها، د. م. خواهد داشت. موانع و مشکلات رفع تعهد ارزی می‌تواند از طریق شورای گفت‌وگوی استان به شورای گفت‌وگوی ملی ارجاع شود تا درباره آن تصمیم‌گیری شود. ژائله با بیان اینکه روند ثبت سفارش و واردات برای برخی شرکت‌ها به یک چرخه معیوب تبدیل شده است، توضیح داد: شرکت‌ها کالایی را ثبت سفارش می‌کنند، اما زمانی که کالا می‌رسد مهلت ثبت سفارش پایان یافته و تا ثبت سفارش بعدی، وارد یک فرآیند طولانی و فرسایشی بهینه‌سازی ارزی می‌شوند. این یک زنجیره و دور باطل است که حتی برای موارد با ارقام بسیار کوچک هم تشریفات اداری سنگینی ایجاد می‌کند.

بی‌ثباتی در اجرای تعهدات ارزی، بخش خصوصی را به بحران می‌کشد

رئیس اتاق بازرگانی تبریز در ادامه گفت: تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی به تعهدات خود در برابر دولت عمل کرده‌اند، اما دولت و بانک مرکزی به مفاد قراردادهای خود پایبند نیستند و این موضوع مشکلات متعددی برای بخش خصوصی ایجاد کرده است. وقتی در قرارداد مبلغ ثابت برای رفع تعهد ارزی تعیین شده، هنگام اجرا نرخ جدید اعلام می‌شود. وی یادآور شد: طبق قانون، اگر فعال اقتصادی ۹۰ درصد تعهدات ارزی خود را انجام داده باشد، دیگر نیازی به طی مراحل اداری معمول ندارد. ژائله تأکید کرد: اکنون در شرایط بسیار سختی قرار داریم و این سختی هر روز بیشتر می‌شود، بنابراین دولت، باید مقررات مغل کسب و کار را اصلاح یا راه حلی برای کاهش تبعات آنها در نظر بگیرد.

لزوم اصلاح قانون قاچاق

مسعود بنابیان، نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با انتقاد از قانون قاچاق کالا و ارز گفت: این قانون به گونه‌ای تدوین شده است که تقریباً همه فعالان اقتصادی را مشمول فعالیت قاچاق می‌شوند، مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.

وی با اشاره به مشکلات موجود در حوزه رفع تعهد ارزی افزود: «وقتی ترخیص کالا چندین ماه به دلیل بروکراسی اداری طول می کشد، نباید فعال اقتصادی تاوان پیچیدگی قوانین و ناهماهنگی دستگاه ها را بدهد. بنابراین همچنین عملکرد بانک مرکزی را در اجرای درست روندها نیازمند اصلاح دانست و تأکید کرد: مبنای رفع تعهد ارزی باید ورود کالا به کشور باشد، نه اینکه فعالان اقتصادی گرفتار فرایندهای طولانی و متغیر شوند.

تجار اصیل به دلیل نگرانی از رفع تعهد ارزی، از صادرات عقب نشینی می کنند

سید یوسف حسینی، رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق بازرگانی تبریز، با تأکید بر ضرورت تصمیم گیری جدی در سطح ملی، اظهار کرد: مسئولان بلندپایه کشور باید برای حل مشکلات ارزی فعالان اقتصادی وارد عمل شوند. وی ادامه داد: تجار و تولیدکنندگان اصیل و شناخته شده به دلیل نگرانی از موضوع رفع تعهد ارزی، جرأت ورود به عرصه صادرات را ندارند. حسینی خواستار تجدید نظر در خصوص شیوه بازگشت ارز حاصل از صادرات شد.

پیشنهاد تشکیل کمیته مشترک بین بانک ها و نهادهای مربوطه

مهدی امینی، رئیس کمیسیون بانک، مالیات، کار و تأمین اجتماعی نیز با اشاره به فشارهای موجود بر فعالان اقتصادی گفت: تولیدکنندگان و صادرکنندگان موظف به رفع تعهد ارزی هستند، اما بانک ها نیز به دلیل ضوابط سخت گیرانه مجبورند پرونده ها را به تعزیرات ارسال کنند. وی برای برون رفت از این وضعیت، پیشنهاد تشکیل کارگروه مشترک استانی بین بانک ها و نهادهای مربوطه را مطرح کرد.

ایفای تعهدات ارزی بزرگ ترین چالش فعالان اقتصادی است

جعفر محرم پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز، در جلسه استانی با حضور فعالان اقتصادی، مدیران بانکی و مسئولان دستگاه های نظارتی و قضایی با تأکید بر اهمیت رفع مشکلات ارزی گفت: امروز بزرگ ترین مسئله فعالان اقتصادی، موضوع ایفای تعهدات ارزی است و بسیاری از مشکلات دیگر، علی رغم جلسات متعدد، هنوز حل نشده باقی مانده است. وی با اشاره به خلأهای قانونی و تفاوت های نرخ ارز افزود: ماده ۱۱ قانون برنامه هفتم توسعه، قرار بود ثبات بخشی ارزی، هدایت نقدینگی به حوزه های مولد و کنترل تورم را تسهیل کند، اما تاکنون نه تثبیت نرخ ارز رخ داده و نه جریان نقدینگی به سمت تولید هدایت شده است. محرم پور همچنین به مشکلات ناشی از قانون قاچاق کالا و ارز اشاره کرد و گفت: متأسفانه حتی فعالیت های قانونی و درست فعالان اقتصادی گاهی به عنوان مصداق قاچاق تعبیر می شود و واحدها دچار مشکل می شوند. دبیر اتاق تبریز، ابهامات در اجرای احکام سازمان تعزیرات حکومتی و نحوه برخورد بانک ها در خصوص دریافت مابه التفاوت نرخ ارز را یکی دیگر از چالش های فعالان اقتصادی عنوان کرد. وی تأکید کرد: هدف ما از برگزاری این جلسات، حل مشکلات فعالان اقتصادی در حوزه تعهدات ارزی است و امیدواریم با همکاری دستگاه های متولی، گام های عملی برای کاهش ابهامات و تسهیل فعالیت اقتصادی برداشته شود.

مهلت تعهدات ارزی باید متناسب با شرایط غیرعادی امروز افزایش یابد

صابر پرنیان، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی، با قدردانی از رویکرد اتاق بازرگانی تبریز گفت: اتاق بازرگانی تبریز واقعاً مصداق شعار «اتاقی برای همه» است و پرچمدار هدایت فعالیت های اقتصادی استان محسوب می شود. وی با اشاره به مشکلات موجود در روند رفع تعهدات ارزی اظهار کرد: در شرایط عادی، قانون گذار برای تجار ۶ ماه و برای تولیدکنندگان یک سال مهلت رفع تعهد ارزی تعیین کرده است، اما اکنون در وضعیتی کاملاً غیرعادی قرار داریم و هم با مشکلات بیرونی و هم درونی مواجه هستیم. پرنیان ادامه داد: در شرایطی که صف تخصیص سهمیه ارزی چند ماه به طول می انجامد، نمی توان از تولیدکننده انتظار داشت طبق زمان بندی قبلی عمل کند. مدیرکل صمت استان تأکید کرد: با توجه به شرایط متفاوت امروز، لازم است مهلت ایفای تعهدات ارزی افزایش یابد. وی همچنین با اشاره به یکی از چالش های موجود گفت: طبق قانون، هرگونه وارداتی که سال ساخت آن با اسناد مغایرت داشته باشد، مصداق قاچاق محسوب می شود؛ بنابراین در این زمینه نیز باید چاره اندیشی شود. پرنیان در پایان خواستار ارائه فهرست واحدهای دارای مشکل در زمینه رفع تعهد ارزی شد تا بررسی و پیگیری لازم در جهت رفع مشکلات آنها صورت گیرد.

قانون تعهدات ارزی شمشیری دو لبه است

صمد حضرتی، مدیرکل تعزیرات حکومتی استان آذربایجان شرقی با اشاره به چالش های موجود در حوزه تعهدات ارزی، این قانون را «شمشیری دو لبه» توصیف کرد و گفت: فلسفه وضع قوانین، برقراری نظم در حوزه تجارت و اقتصاد است و اجرای صحیح آن نیازمند توجه به همه جوانب می باشد. وی تأکید کرد: در اجرای قانون باید دو موضوع اساسی مدنظر قرار گیرد؛ نخست اینکه اجازه دور زدن قانون نباید داده شود و با هرگونه تخلف باید قاطعانه برخورد کرد. دوم اینکه اگر مشکلات ناشی از کمبود زیرساخت های سامانه ای، موانع تبادل ارز، دشواری های ترخیص کالا یا ناهماهنگی دستگاه ها باشد، لازم است چاره اندیشی جدی صورت گیرد. حضرتی افزود: قانونگذار و مقام قضایی باید تمامی ابعاد موضوع را بررسی کنند، به ویژه در شرایط فعلی که می توان آن را مصداق وضعیت قوه قاهره یا فورس مازور دانست.

موانع رفع تعهد ارزی صادرکنندگان

جواد بحری پور، معاون ارزی امور شعب بانک ملی در استان آذربایجان شرقی، در خصوص موانع رفع تعهد ارزی تجار و تولیدکنندگان استان گفت: مطابق دستورالعمل ها و مجموعه مقررات ارزی، واحدهای تولیدی و تجاری، از زمان صدور حواله ارزی جهت واردات کالا (خرید ارز یا ابطال کوتاژ صادراتی)، زمان مشخصی جهت واردات کالا و ترخیص از

گمرک را دارند در صورتی که کالا در مهلت مقرر وارد گمرک یا ترخیص نشود، وارد کننده باید تفاوت نرخ ارز از روز حواله تا روز ترخیص را به عنوان مابه التفاوت نرخ ارز پرداخت کند. ملاک ترخیص، تاریخ رسید مالی واریز حقوق ورودی در گمرک است.

وی ادامه داد: اگر واردکننده، واحد تولیدی باشد و عنوان واردات کالا نیز تولیدی باشد پرونده با تایید مستندات توسط دفتر تخصصی سازمان توسعه تجارت به کمیته تمدید مهلت واردات، ارجاع می شود و این کمیته می تواند مهلت واردات مواد اولیه را تا 8 ماه و مهلت واردات ماشین آلات را تا 12 ماه تمدید کند.

بحری پور گفت: برای ثبت سفارش های با عنوان تجاری و تجار، این تمدید میسر نیست و تا 3 ماه بعد از ترخیص کالا بایستی مبلغ مابه التفاوت پرداخت شود در غیر اینصورت پرونده توسط بانک عامل به تعزیرات حکومتی ارجاع می شود و شکایت در قالب ماده 10 تعزیرات حکومتی و با عنوان عدم ایفای تعهد ارزی انجام شده و بانک ها از ذکر عنوان مابه التفاوت ریالی (مطابق دستورالعمل های بانک مرکزی) خودداری می کنند.

وی تاکید کرد: پرونده هایی که ارزش ریالی شکایت، بیش از یکصد میلیارد ریال باشد در صلاحیت تعزیرات نبوده و می بایستی به دادگاه عمومی و انقلاب ارجاع شود. بحری پور با بیان اینکه در بسیاری از موارد، کالا در مهلت مقرر وارد گمرک شده ولی تشریفات ترخیص و اخذ مجوز های ضروری از جمله استاندارد، اصلاح ثبت سفارش، مسدود بودن سامانه جامع تجارت برای ویرایش و...، دلیل تاخیر در ترخیص است، افزود: تاخیر ایجاد شده، صرفاً اطاله زمان در گمرک بوده نه تاخیر ورود. اما مطابق قانون، ملاک ترخیص، اطلاعات درب خروج گمرک است.

وی بیان کرد: مطابق بخشنامه های بانک مرکزی، در صورت صدور رای برائت در دادگاه بدوی و تجدید نظر، مراتب باید توسط بانک به حوزه معاونت حقوقی تعزیرات و نهایتاً بالاترین مقام قضایی (وزیر دادگستری) ارجاع شود که در نتیجه، هیچ پرونده ای نهایی نشده و عملاً با حتی رفع تعهد ارزی، شکایت بانک ها متوقف نمی شود و واردکننده، امور وارداتش مختل شود.

بحری پور گفت: پرونده های بالای 10 میلیارد ریال هم که به دادگاه انقلاب ارجاع می شود، عملاً به دلیل نداشتن عنوان مجرمانه نظیر عدم مشمولیت در قاچاق حریفه ای و اخلاف در نظام اقتصادی، برای آنها قرار منع تعقیب صادر شده که باز به دلیل عدم تایید اداره حقوق دعاوی بانک ها بلا تکلیف می مانند.

وی در خصوص واردات مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی نیز گفت: پیش تر با تایید شورای عالی مناطق آزاد به صورت نامه فیزیکی و اعلام ورود کالا به منطقه رفع تعهد می شدند، اما در حال حاضر باید به صورت سیستمی اظهار شوند که به دلیل راه اندازی سیستم که چندین ماه طول کشید و کالای وارداتی در انبار واردکننده بود، لذا به دلیل ورود دیر هنگام اطلاعات به سیستم، مشمول مابه التفاوت نرخ ارز شده است.

گفتنی است، در این جلسه، تشکیل کارگروه مشترک بررسی موانع رفع تعهد ارزی با حضور نمایندگان دستگاه های دولتی، نظارتی، قضایی و بخش خصوصی مصوب شد تا مشکلات و موانع رفع تعهد ارزی فعالان اقتصادی با تشکیل جلسات مستمر، بررسی و پیگیری شود.

همچنین مقرر شد موارد لازم جهت اصلاح مواد قانونی و بخشنامه های مرتبط با رفع تعهد ارزی از طریق شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان پیگیری شود.